Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 18.VII.1932 r. 58

T r e ś ć n u m e r u:

---o§o---

"P e h d e j a B r i h d i" o s t o s u n k u P o l s k i d o G d a ń s k a ."Pehdeja Brihdi" Nr.151 Art.p.t."Polska a Gdańsk". Streszczenie:

Wolne miasto Gdańsk i obszar Kłajpedy sprawiają wiele trosk europejskim mężom stanu. Zamieszkali bowiem na tych terytorjach Niemcy przez swój fanatyzm i upór sieją nienawiść w stosunkach niemiecko-polskich i niemiecko-litewskich. Podsyca w tym kierunku ojczyzna niemiecka, gdzie do wpływu doszli narodowi socjaliści. Już rząd Brüninga deklarował w swoim czasie,że sprawę Gdańska i Kłajpedy uważa za kwestję niemieckiego prestige'u. Tem bardziej podkreśla to rząd Papena. Pierwszy poważny konflikt między Gdańskiem a Polską wynikł w 1920 r. w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Gdańsk nie pozwalał wtedy na przewóz broni do Polski. Polska widząc, że nie da się spolonizować Gdańska, ani też doprowadzić do przyjaznych z Gdańskiem stosunków, zaczęła budować własny port w Gdyni. Gdynia rozrosła się ogromnie. W związku z tem zrozumiałą jest rzeczą, że Polska swego wylotu na morze nikomu dobrowolnie nie odda.

Z drugiej strony Niemcy stale głoszą, że oderwanie od Niemiec korytarza polskiego jest rzeczą niedopuszczalną. Rzecz prosta, Niemcy wyzyskają każdąokazję dla połączenia Prus Wschodnich z resztą Niemiec.

Sprzeczność interesów polsko-niemieckich odbija się najboleśniej na samym Gdańsku, który nie może się na własnych siłach utrzymać. Polskie 30-miljonowe zaplecze mogłoby doprowadzić Gdańsk do kwitnącego stanu. Tymczasem "wyższa polityka" niemiecka spowodowała, że Polska ogłosiła bojkot ekonomiczny Gdańska i Zopott. Gdańsk podupada z dnia na dzień.

Stosunki między Polską a Niemcami pogorszyły się jeszcze bardziej w związku z przybyciem do Gdańska eskadry niemieckiej.Gdańsk całą nadzieję pokłada na Niemcy.

Kronika.2.W y s t a w a p r z e m y s ł o w a ."Latvijas Kareivis" /153/: Prace przygotowawcze do wystawy przemysłowej, jaka się odbędzie w Rydze 10-18 września r.b.mają się ku końcowi. Wystawa obejmie następujące działy: produkty spożywcze, przeróbkę drzewa, metalurgję, poligrafję, skórnictwo, manufakturę i galanterję, przemysł chemiczny.

3. Z w y ż k a c e ł ."Brihva Zeme" /152/: 13 b.m.weszła w życie ustawa o podwyżce ceł na towary importowane, jako to: zboże, owoce surowe i suszone, produkty mięsne, zaprawy, węgiel kamienny, chemikalja, maszyny, aparaty, wyroby tekstylne, galanterja i t.d. Rząd spodziewa się uzyskać tą drogą 3-4 milj.łatów dochodu.

4. E k s p o r t k i e ł b a s i k o n s e r w d o R o s j i . "Pehdeja Brihdi" /153/: Spółdzielnia łotewska "Konzums" prowadzi rokowania z przedstawicielem Rosji Sowieckiej w sprawie eksportu do Rosji 50 tys.kg. wędzonych kiełbas. Jednocześnie łotewskie fabryki konserw prowadzą rokowania w sprawie eksportu do Rosji 10-20 wagonów konserw rybnych. Niedawno wysłano już z Łotwy do Rosji 5 wagonów kilek i szprotów.

5. B e z r o b o c i e w ś r ó d n a u c z y c i e l i . "Pehdeja Brihdi" /153/: Na Łotwie zarejestrowano 400 bezrobotnych nauczycieli

6. P o ł ó w ś l e d z i . "Jaunakas Zinas" /153/: 12 lipca wyruszyła z Rygi do Islandji pierwsza łotewska ekspedycja na połów śledzi. Ekspedycja oblicza swój połów na 15 do 20 tys.beczek. Dotychczas Łotwa importuje śledzi w ilości 100 tys.beczek rocznie.

7. M o r a t o r j u m d l a b a n k ó w . "Jaunakas Zinas" /154/: Gabinet Ministrów udzielił łotewskim instytucjom kredytowym prawa wstrzymywania wypłat wkładów. Z dniem 15 lipca natomiast prawo to przestało bankom przysługiwać. Odtąd o moratorjum zwracać się będą banki do M-stwa Finansów. Obecnie 22 instytucje kredytowe na Łotwie żądają przedłużenia moratorjum.

8. K o n f e r e n c j a h y d r o l o g ó w b a ł t y c k i c h . "Latvijas Kareivis" /155/: W tych dniach Łotwa została zaproszona przez Rosję Sowiecką do udziału w konferencji hydrologów krajów bałtyckich. Konferencja ma się odbyć w 1933 r. w Leningradzie.

9. R u c h o k r ę t o w y . "Rigasche Rundschau" /151/: Liczba wpływających i wypływających okrętów w najgłówniejszych portach łotewskich przedstawia się następująco:

	W p ł y n ę ł o		W y p ł y n ę ł o	
Ryga	163 okr.	-75.257 tonn netto;	175 okr.	- 79.587 tonn netto
Libawa	34 "	20.257 " "	49 "	- 32.555 " "
Winadawa	29 "	16.195 " "	31 "	- 14.732 " "

10. D o c h o d y k o l e i . "Rig.Rund." /151/: Dochody kolei łotewskich wynosiły w maju r.b. 2,65 milj.łatów. W roku ubiegłym, w tym samym miesiącu wynosiły one 3,72 milj.łatów.

Zmniejszenie się dochodów obejmuje tak ruch towarowy, bagażowy i pocztowy, jak też osobowy, wykazując spadek o 30%. Od 1 kwietnia do 31 maja dochody łotewskich kolei państwowych wynosiły 5,56 milj.łt. /w roku ubiegłym - 7,55 milj.łatów/.

11. B u d ż e t m o n o p o l u z b o ż o w e g o . "Rig.Rund."/152/: Gabinet Ministrów wyznaczył budżet monopolu zbożowego. Przewiduje się w r.b. sprzedaż 2 tys.tonn żyta po 242 łatów za tonnę i 33.250 tonn pszenicy po 300 łt. za tonnę. Ogółem więc w budżecie będzie 15 milj. dochodu, w tem 78 tys.łatów czystego zysku.

"Rig.Rund." /155/: Budżet monopolu zbożowego od 15 czerwca r.b. do 31 marca 1933 r. ma być następujący: przewiduje się 23,7 milj. dochodu i 22,9 milj.rozchodu tak, że nadwyżka budżetowa wyniesie 780560 łatów. Poszczególne rodzaje zboża: 33.250 tonn pszenicy /à 300 łt. /9,9 milj.łt/, 20.000 tonn żyta à 242 łatów /4,8 milj.łt./

12. T y g o d n i o w y b i l a n s B a n k u Ł o t e w s k i e g o . "Rig.Rund."/155/:

A k t y w a .	11.VI.	4.VII.
Złoto w sztabach i monetach w kasie i zagran.bankach emisyjnych	35.589	35.588
waluta zagraniczna	12.072	12.388
kwity kasy państw. i bilon	19.621	19.006
pieniądze srebrne	14.073	13.942
weksle krótkoterminowe	72.374	72.634
Pożyczki pod gwarancją	48.716	49.089
Inne aktywa	15.614	15.173
Razem	218.059	217.820

P a s y w a .		
Banknoty w obiegu	35.935	36.608
fundusz zakładowy	19.676	19.676
kapitał rezerwowy	4,729	4.729
rezerwy specjalne	-	-
wkłady	64.129	62.675
konto i depozyty państwowe	70.372	70.884
Inne pasywa	4.649	4.699
Razem	218.059	217.820.

13. N o w a t a r y f a c e l n a ."Rig.Rund."/152/: 11 lipca odbyło się posiedzenie Gabinetu Ministrów, na którem przyjęto projekt podwyższenia taryfy celnej na niektóre towary oraz rozszerzono dotychczasowe kontyngenty. Nową taryfę celną ogłoszono w numerze "Waldibas Wehstnesis".

Ustawie o podwyższeniu cła podlegają następujące towary: chmiel, cukier, jaja, minerały, alkohol, narzędzia,rolne, żelazo i stal, bydło maszyny i lokomotywy i t.d. Pozatem rozszerzono kontyngenty całego szeregu towarów: kartofle, zboże, jarzyny, cytryny i pomarańcze, oleje, kawa, kakao, cukier, miód, tytoń, piwo, mięso, przetwory mleczne, minerały, artykuły chemiczne, aparaty, metale, preparaty farmaceutyczne i t.d.

14. F r a n c u s k i k o n t y n g e n t d l a d r z e w a ł o t e w s k i e g o ."Rig."Rund."/150/: Rząd francuski wyznaczył w jesieni r.ub. roczny kontyngent na 82 tys.tonn. Później wynosił on 54 tys.tonn, aż wreszcie został zredukowany do 40.871 tonn. Obecnie na drugi semestr wyznaczono nowe kwoty tak, że Łotwa w ciągu owego czasu może wywieźć 24.529 tonn. Ponieważ zaś Łotwa rzekomo przekroczyła swój kontyngent w ciągu poprzednich kwartałów o 7.970 tonn, przeto kontyngent na II semestr r.b. obniżono do 16.553. Pochodzenie tej "nadwyżki" jest nader tajemnicze dla Łotwy.

15. Z a k u p t o w a r ó w ł o t e w s k i c h p r z e z R o s j ę. "Rig.Rund."/150/: Do Rygi przybył przedstawiciel wydziału handlu zagran. Rosji Sowieckiej, by omówić sprawę zakupu większej ilości masła, serów i kiełbasy na kredyt w terminie 6-ciomiesięcznym, jednak pod warunkiem, jeżeli M-stwo Skarbu zagwarantuje traty Rosji Sowieckiej.

16. S p r a w a e k s p o r t u o w o c ó w ."Rig.Rund."/150/: Na odbytem posiedzeniu M-stwa Rolnictwa radzono nad eksportem łotewskich owoców, dochodząc do wniosku, że należy większą uwagę poświęcić tej dziedzinie. Oprócz tego należałoby rozpocząć propagandę w kierunku wzmożenia konsumcji owoców w kraju i nałożyć akcyzę na wino i soki owocowe.

17. P o d a t e k o d z a g r . k o m i w o j a ż e r ó w ."Rig.Rund." /150/: Gabinet Ministrów wysunął projekt podatku, który będą musieli opłacać kupcy zagraniczni w Łotwie, ponieważ łotewscy muszą to samo czynić zagranicą. Każdy podróżnik winien zaopatrzyć się w legitymację,wizowaną przez łotewskie poselstwo zagranicą.Jeżeli się będzie reprezentantem jednej firmy, to będzie się opłaciło 600 łatów rocznie /za następne firmy - 150 łatów rocznie/. Za niezastosowanie się do powyższego będą nakładane kary w wys.500 łatów.

18. H a n d e l z a g r . w m a j u ."Rig.Rund."/149/: Bilans pierwszych pięciu mies.wykazał aktywa w sumie 7,8 milj.łt.W imporcie I miejsce zajmowały surowce i półsurowce /wartości 3,3 milj.łt./, jak też wyroby przemysłowe /w sumie 4,03 milj.łt./, następnie artykuły spożywcze - 0,68 milj.łt., wyroby włókiennicze - 1,25 m.łt., węgiel - 0,6 milj. łt., nawozy sztuczne - 0,58 milj.łatów.

Eksport- masło - 2,2 m.łt.,materjały drzewne- 2,13 m.łt.,wagony - 1,84 milj.łt. Poniższa tabela przedstawia import według państw:

I m p o r t		E k s p o r t .	
Niemcy -	2,99 milj.łatów	Anglja	2,78 milj.łt.
Rosja	0,76 " "	Rosja	2,02 " "
Anglja	0,72 " "	Niemcy	1,96 " "
Polska	0,5 " "	Holandja	0,3 " "
Francja i Ameryka	0,4 " "	Belgja	0,2 " ""

19. D o k o ł a u b e z p i e c z e ń o k r ę t o w y c h ."Rig. Rund."/149/: 7 lipca odbyła się konferencja oddziału ubezpieczeniowego przy M-stwie Finansów w sprawie ubezpieczeń okrętowych. Wzięli w niej udział przedstawiciele M-stwa Finansów, Banku Hipotecznego i związku żeglarskiego.Stworzono specjalną komisję, która ma opracować ściśle odnośne przepisy. Zaznaczyć należy, że liczba ubezpieczonych okrętów wynosi obecnie zaledwie 10.

20. Z m i a n y w M - s t w i e S p r a w W e w n ."Rig.Rund."/150/: Minister Spr.Wewn.zwolnił z urzędu z powodów zdrowotnych dotychczasowego rewidenta M-stwa Spraw Wewn. J.Buchbindera, wyznaczając na jego miejsce dotychczasowego sekretarza Ministerstwa. Sekretarzem zaś M-stwa został mianowany O.Sihlis.